- **1.** Koliki je postotak dodatne snage potreban da automobil pri brzini od 90 km/h ide brzinom od 110 km/h? Sila kojom vjetar djeluje na automobil određena je izrazom $F_D = \rho \cdot c^2 \cdot A \cdot k_D/2$, koeficijent otpora k_D iznosi 0,2, projicirana površina automobila A=2,3 m² i gustoča zraka ρ =1,23 kg/m³.
- **2.** Koliko iznosi promjena entropije tri kilograma zraka volumena 0,8 m³ i tlaka 200 kPa nakon izobarnog zagrijavanja do temperature od 500 °C? $(c_p = 1,00 \text{ kJ/kgK}, R = 287 \text{ J/kg·K})$
- **3.** Kroz parnu turbinu, koja ima unutrašnji stupanj djelovanja 95%, prolazi 4,6 t/h vodene pare tlaka 30 bar, temperature 450 °C. Tlak u kondenzatoru iznosi 0,05 bara. Poznati su iznosi entalpija: na izlazu iz kotla 3345 kJ/kg, izlazu iz turbine u slučaju izentropske ekspanzije (idealno) 2155 kJ/kg i na izlazu iz kondenzatora 138 kJ/kg. Koliki je stupanj djelovanja kružnog procesa uz zanemarenje rada pojne pumpe?
- **4.** Derivacijska hidroelektrana ima ukupni stupanj djelovanja 89%; promjer turbine 3 m, instalirani protok od 85 m³/s i turbinu postavljenu na razini od 44 m nadmorske visine,

Kolika je razina gornje vode kada elektrana daje na pragu snagu od 26~MW uz protok od $77~\text{m}^3/\text{s}$?

5. Dnevna krivulja trajanja opterećenja elektroenergetskog sustava aproksimirana je s tri pravca: P_{dmax} = 1000 MW, P_{dk} = 500 MW, αT_{dv} = 11 h, T_{dv} = 18 h, β = 0,5.

Zadatak je nacrtati razmještaj elektrana u opisanom dijagamu:

NE: $P_{NEm} = 125 \text{ MW}$; $C_{NE} = 25 \text{ Ip/kWh}$ TE1: $P_{TE1m} = 525 \text{ MW}$; $P_{TE1min} = 25 \text{ MW}$; $C_{TE1} = 35 \text{ Ip/kWh}$ TE2: $P_{TE2m} = 250 \text{ MW}$; $P_{TE2min} = 50 \text{ MW}$; $C_{TE2} = 30 \text{ Ip/kWh}$

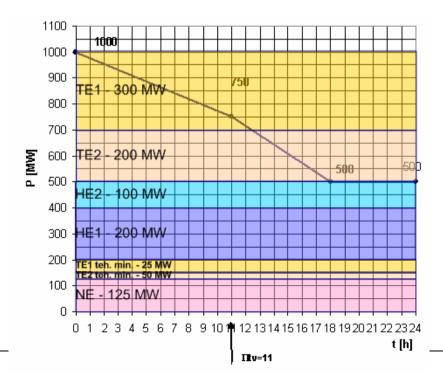
HE1: $P_{HE1} = 200 \text{ MW}$; HE2: $P_{HF2} = 100 \text{ MW}$

$$\Delta P_{12 B} = 82,6\%$$

$$\Delta S_{12 B} = -2277 \text{ J/K}$$

$$\eta_B = 35,3\%$$

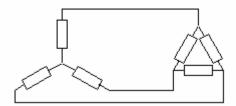
 $H_{GVB} = 88,7 \text{ m n.v.}$

В

- 6. Trofazni sinkroni generator 1000kVA, 10000V, 50Hz, cosω=0,8 spojen je u zvijezdu, a na njega je priključena simetrična trofazna peć snage 900 kW spojena u trokut. Skicirajte spoj i izračunajte:
- a) Kada bi prespojili peć u zvijezdu i priključili na isti generator, kolikom bi ukupnom snagom peć opterećivala generator?
- b) Kolikom bi snagom peć opterećivala generator ako u jednoj fazi peći spojene u zvijezdu pregori osigurač, a zvijezdišta generatora i peći su spojena?
- 7. Jezgra A i jezgra B su napravljene iz mekog magnetskog materijala, imaju iednaki namot i magnetski krug s jedinom razlikom u veličini zračnog raspora. Raspor jezgre A iznosi 1 mm, a raspor jezgre B iznosi 1,3 mm. Jezgre su priključene na izmjenični napon 380V, 50Hz. Kolika bi bila indukcija u zračnom rasporu jezgre B, ako je u rasporu jezgre A 0,9T? Pretpostavite da je relativna permeabilnost magnetskog materijala beskonačno velika. Rješenie treba obrazložiti.
- 8. Dvofazni namot prema slici sadrži 2 potpuno jednaka i međusobno prostorno okomita namota projtecana strujama $i_A = 10 \sin \omega t$ j $i_B = 12 \sin(\omega t + 150^\circ)$ Koliki ie omier amplituda direktnog i inverznog okretnog protjecanja? Pretpostavite da je prostorna raspodjela sinusna.
- 9. Na slici je prikazana momentna karakteristika kaveznog asinkronog motora za nazivni napon 380V i frekvenciju 50Hz uz broj pari polova 2p=4. Prekretni moment iznosi 52 Nm. U isti dijagram skicirajte karakteristike:
- a) za slučaj da se i napon i frekvencija smanje na 50% nazivnih iznosa (uz izračun prekretnog momenta i sinkrone brzine).
- b) za slučaj da se frekvencija poveća na dvostruku vrijednost, tj. na 100 Hz, a napon ostane nepromijenjen, tj. 380V (uz izračun prekretnog momenta i sinkrone brzine).
- **10.** Na slici je shema spoja jednofaznog punovalnog upravljivog tiristorskog ispravljača kojemu je na istosmjernoj strani priključen radni otpor R=10 Ω . Napon sekundara jednofaznog transformatora je $u_s = 220\sqrt{2}\sin 314t$, a kut upravljanja tiristora $\alpha = \pi/4$.
- a) Skicirajte vremenski oblik napona na trošilu U_d i izračunajte njegovu srednju vrijednost,
- b) Skicirajte vremenski oblik struje kroz tiristor T3,
- c) Kolika je maksimalna vrijednost struje kroz otpor R? Padovi napona na tiristoru i induktivni otpor u cijelom strujnom krugu mogu se zanemariti.

a) P=300 kW

b) P=200 kW

$$B_{\delta 2} = B_{\delta 1}$$

Zbog povećanja zračnog raspora povećava se i struja, jer se pokušava zadržati tok u zračnom rasporu. Pošto je tok isti onda je i indukcija ista.

$$\frac{\Theta_d}{\Theta_i} = 0,584$$

 $M_{pra} = 52 Nm$ $n_{sq} = 0.5n_s = 750r/\min$

